

OŚG-ZM.0003.05.2023.W

Lębork, 22.06.2023 r.

005-BRM.0003.748.2023

URZĄD MIEJSKI w LĘBORKU	
BIURO RADY MIEJSKIEJ	
WPLY	26-06-2023
NĘŁO	
ilość zał.	557/2023
podpis	kel

Pani

Bożena Pobłocka
Radna Rady Miejskiej w Lęborku

W odpowiedzi na Pani zapytanie z dnia 24.05.2023 r. w sprawie stwierdzenia niefachowego działania podjętego przez pracownika Urzędu Miejskiego P. Leszka Warskiego wobec lipy drobnolistnej zlokalizowanej na skwerze u zbiegu ulic Armii Krajowej i Reja informuję:

1. Stwierdzenie przez nieujawnionego specjalistę, że podjęte działania były nieprawidłowe jest nieprawdziwe bo oparte na niepełnych informacjach o stanie tego drzewa. W stosunku do tego drzewa Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w dniu 29.03.2023 r. wydał decyzję aprobującą jego wycinkę, z terminem realizacji do końca 31.10.2023 r. (kserokopia w załączeniu). Powodem wydania decyzji jest pogarszający się od 2022 r. stan zdrowotny drzewa, i tak :

- w okresie suszy, w roku 2022 r. lipa bardzo szybko gubiła liście, miała bardzo słabe i jasne ulistnienie;
- w okresie zimowym I-II 2023 r., na pniu i kłodzie pojawił się nalot świeżych grzybów, które świadczą o nieodwracalnym zamieraniu drzewa;
- po wichurze w nocy z 17 na 18 lutego br. stwierdzono poderwany system korzeniowy i uniesiony chodnik u podstawy pnia (całe drzewo kiwa się podczas silniejszych podmuchów wiatrów);

2. Zamieranie tego drzewa jest wtórnie spowodowane działalnością szkodników i chorób. Pierwotną przyczyną są tzw. czynniki abiotyczne:

a) bardzo niekorzystne warunki siedliskowe – w latach 50-tych ubiegłego wieku na etapie powojennych prac porządkowo-rozbiórkowych oraz zakładaniu zieleńca w tym miejscu nie usuwano fundamentów i piwnic po przedwojennej zabudowie. Prawdopodobnie rozplantowano ok. 40 cm czarnoziem i wykonano nasadzenia wszystkich obecnie istniejących drzew.

b) bardzo niekorzystne warunki pogodowe występujące podczas ostatnich 4-5 lat – mokre i stosunkowo ciepłe zimy oraz bardzo długie okresy głębokiej suszy glebowej latem i jednocześnie wysokie temperatury powietrza.

3. Niestety, zgodnie z wykonanymi oględzinami drzew, w okresie najbliższych kilku lat na tym skwerze będą obumierać następne drzewa z powodu wyżej wymienionych czynników abiotycznych i obserwowanych objawów chorobowych. Po ostatniej zimie stwierdzamy również powolne

Jeosh

zamieranie co najmniej 10 drzew na terenach komunalnych miasta Lęborka. Wnioski o ich wycinkę będziemy musieli złożyć do końca bieżącego roku. Będą one dotyczyły m.in. lipy drobnolistnej w pasie drogowym ul. Handlowej, 3 brzoź brodawkowatych na skwerze przy stawku „przy ul. Gdańskiej, 4 lip i klonów w Parku Michalskiego, buka purpurowego w parku za Starostwem Powiatowym).

4. Trawniki i nasadzenia na skwerze przy ul. Reja są podlewane dopiero od ubiegłego roku, co niestety nie zapobiegnie stopniowemu zamieraniu starych drzew lub ich przewracaniu podczas silnych i porywistych wiatrów. Takie przypadki miały miejsce na skwerze przy Placu Pokoju w miejscu obecnej zabudowy szeregowej od strony kościoła św. Jakuba. Obecnie obserwujemy bardzo szybki proces zamierania potężnej jodły białej rosnącej w pobliżu wcześniej wspomnianej lipy.

5. Procedury stosowane przez pracowników Urzędu Miejskiego w Lęborku do określania stanu zdrowotnego drzew nie budzą zastrzeżeń innych urzędów biorących udział w wydawaniu decyzji na wycinki drzew z terenu miasta Lęborka tj. Starostwa Powiatowego w Lęborku, Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Słupsku czy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku. Wnioski wystawiane przez Referat ds. Utrzymania Zieleni Miejskiej dotyczą głównie drzew zamierających czy stwarzających zagrożenie dla mienia i zdrowia lub życia osób trzecich. Wnioski składane przez Wydział Realizacji Inwestycji obejmują często drzewa zdrowe, których nie można ominąć na etapie projektowym – przykładem tutaj jest ubiegłoroczna próba uratowania i ominięcia przed wycinką kasztanowca białego na wysokości portierni byłego biurowca ZWAR-u (budowa nowych chodników i ścieżek rowerowych w pasie drogowym ul. Krzywoustego i DW 214), gdzie pozostawienie drzewa groziło cofnięciem całej dotacji na realizację tej inwestycji.

6. Oceny drzewostanu na terenie miasta Lęborka wykonuje Kierownik Referatu ds. Utrzymania Zieleni Miejskiej p. Leszek Warski, który formalnie nie ma wyższego wykształcenia w dziedzinie dendrologii, ale posiada bardzo dużą wiedzę w tym zakresie, uzyskaną w czasie licznych szkoleń (NOT Rzeszów – inspektor nadzoru zieleni miejskiej, pilarz II stopnia, leczenie i pielęgnacja drzew ozdobnych, ukończone roczne studium organizowane przez Europejską Fundację Ochrony Zabytków w 2006 r. w zakresie rewitalizacji zieleni zabytkowej w pełni akceptowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków) oraz wieloletnie doświadczenie w pielęgnacji terenów zielonych i ogrodów. Szczegółowe przeglądy drzewostanu miasta wykonywane są przez niego 2-krotnie w ciągu roku, co jest potwierdzone informacjami pisemnymi, w których zawarte są wszelkie zauważane niekorzystne zmiany występujące w drzewostanie. Przeglądy i zapisywane uwagi dokonywane są głównie na podstawie oznak zewnętrznych (podobnie jak na lipie przy ul. Reja), tj. stwierdzaniu występowania nowego posuszu, żółknięcia liści czy odpadania kory. Do przeglądów p. Leszek Warski nie używa

Warski

młotków arborystycznych, tomografów czy innego wyposażenia specjalistycznego ponieważ nie ma takich potrzeb. Specjalistyczne metody i opracowania dla oceny głównie drzew zabytkowych zlecamy Pracowni Przyroda Projekt z Pucka (ostatnio opracowana ekspertyza 2 drzew zabytkowych – wierzby białe „Wodniczki” na skwerze przy ul. Przymurnej). W ubiegłych latach Urząd Miejski w Lęborku zlecał wykonanie opracowań przyrodniczych dla dr. Mieńko ze Słupska. W dniu 23.05.2023 r. p. Leszek Warski użył siekiery do zerwania martwej kory na pniu lipy przy ul. Reja w celu obserwacji wewnętrznego stanu kłody lipy, podczas tej czynności nie uszkodził zdrowych tkanek co może Pani sprawdzić na miejscu. Pozostawione drzewo stwarzać będzie coraz większe zagrożenie dla otoczenia, ale z wycinką będziemy czekali do momentu wyraźnego obumarcia drzewa.

7. W zakresie leczenia drzew wykonujemy tylko podstawowe zabiegi, jak zakładanie wiązań elastycznych w koronach czy usuwanie wewnętrznego próchna z kłód w celu przewietrzania i ograniczenia rozkładu drewna przez patogeny grzybowe – przykładem jest zamierająca kłoda lipy drobnolistnej na skwerze przy Placu Piastowskim od strony internatu OSW nr 6, ostatecznie usunięta w XII 2022 r. Na terenie miasta Lęborka nie występują masowo szkodniki, które mogą swoim zerowaniem zagrażać znacznej ilości drzew. Usuwanie mszycy na lipach i żywopłotach ze śliwy ałycza czy przędzyorków na świerkach srebrzystych w warunkach miejskich jest nie wykonalne (brak możliwości wygrodzenia sporego obszaru na okres oprysku, używanie toksycznych dla ludzi pestycydów).

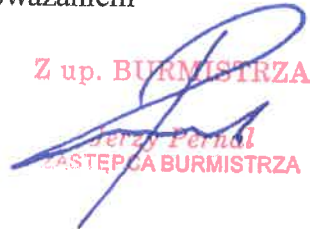
8. Największym problemem w zakresie pielęgnacji i ratowania drzew na terenie miasta Lęborka oraz całego województwa Pomorskiego jest potężna susza glebowa (od połowy kwietnia br. nie wystąpiły żadne większe opady deszczu). Stan ten widoczny jest także w poziomie wód w rzekach Łeba i Okalica, stawach miejskich czy suchych rowach miejskich. Obecnie podlewamy wszystkie nasadzenia drzew i krzewów założone w ramach „Zielonego Lęborka” z wykonanych szafek hydrantowych (przyłącza wodomierzowe na węże strażackie) oraz dowożenie wody samochodem dostawczym VW Crafter z pojemnikiem Mauzer (1 m³) do podlewania nasadzeń na podwórkach komunalnych założonych w ramach programu „Lębork Nowy Świat”. Prace wykonywane przez pracowników Referatu UZM obejmują min. 1-krotne podlanie wszystkich terenów w ciągu tygodnia. Od połowy maja br. dodatkowo udzieliliśmy zlecenia dla Zakładu Usługowego Marian Grzeško na podlewanie młodych drzewek poprzez wożenie wody każdego dnia przy użyciu 2 samochodów z pojemnikami Mauzer 1m³, a od 15 czerwca br. wykonawca dodatkowo uruchomił podlewanie przy użyciu spalinowych pomp do wody czerpanej z rzeki Łeby (skwer przy ul. Kazimierza Wielkiego czy przy ul. Przymurnej) oraz miejskich stawów (skwer wokół stawu przy ul. Gdańskiej, skwer przy ul. Gieryskiego i Morskie Oko). Pomimo tak dużego zaangażowania pracowników do podlewania nie

Województwo Pomorskie

wszędzie jesteśmy w stanie zabezpieczyć drzewa i krzewy przed usychaniem. Trwająca susza powoduje, że z każdym tygodniem przybywa miejsc wymagających podlewania.

Z poważaniem

Z up. BURMISTRZA

Jerzy Perndt
ZASTĘPCA BURMISTRZA

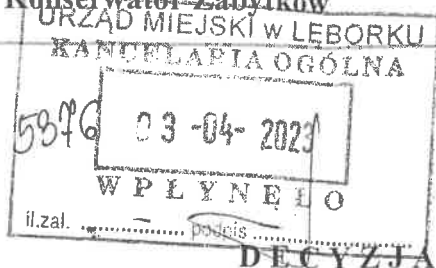
Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział OŚG a/a

Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków

ZND.5146.21.2023.ED

Słupsk, dn. 29 marca 2023 r.

Na podstawie:

- art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. g, art. 7 pkt 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 840)
- art. 83a ust. 1, art. 83b Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późniejszymi zmianami)
- art. 104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późniejszymi zmianami)

Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków

po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez Gminę Miasto Lębork z dnia 23.02.2023 r. (wpłynął dn. 01.03.2023 r.) w sprawie wydania pozwolenia na usunięcie 1 szt. lipy drobnolistnej z terenu dz. nr 30/4 obr. 8 przy ul. Armii Krajowej w Lęborku, położonej w obrębie zabytkowego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr KL.IV/KZ/2/2/59 z dn. 30.06.1959 r. pod numerem rejestrowym zabytków województwa pomorskiego A – 106

POZWALA

- na wycinkę 1 szt. lipy drobnolistnej o obw. 168 cm wraz z karpą (pod nadzorem archeologicznym) z terenu dz. nr 30/4 w Lęborku

Warunki szczegółowe:

1. Prace należy przeprowadzić zgodnie z przepisami BHP;
2. Drzewo do usunięcia oznaczone zostało na stanowiącym integralną część niniejszej decyzji załączniku nr 1;
3. Przed usunięciem karpki drzewa należy uzyskać pozwolenie PWKZ na archeologiczne badania interwencyjne o charakterze nadzoru archeologicznego nad pracami ziemnymi.
4. Nie nalicza się opłaty z tytułu usuwania drzew z terenów wpisanych do rejestru zabytków na podstawie art. 86 ust.1 pkt 10, 4 Ustawy o ochronie przyrody.
5. W zamian za usuwanie drzewo Inwestor dokona na terenie dz. nr 30/4 w Lęborku w miejsce wycinanej lipy drobnolistnej nasadzenia zastępczego materiału szkółkarskiego w postaci 1 szt. lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*). Drzewo powinno być z zakrytą bryłą korzeniową, o pokroju charakterystycznym dla gatunku, z wyraźnie wykształconą koroną i bez widocznych wad, nasadzone w dół zaprawiony ziemią urodzajną, obwód minimalny pnia 12 – 16 cm, po posadzeniu ściółkować teren wokół sadzonki, a następnie należy zabezpieczyć trzema palikami połączonymi poprzeczkami z taśmą mocującą pień drzewa do palików.
W terminie do 7 dni po wykonaniu nasadzenia Inwestor zobowiązany jest poinformować tutejszy urząd o wykonaniu zapisów decyzji.
6. Termin wycinki drzewa: do 31.10.2023 r. W dniu wykonania wycinki należy jeszcze raz dokonać oględzin występowania w koronie drzewa gniazd ptaków, w przypadku stwierdzenia ich występowania należy wstrzymać się od wykonywania prac i niezwłocznie zawiadomić Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku o tych okolicznościach.
7. Termin wykonania nasadzenia i złożenia informacji o nasadzeniu: do 28.12.2023 r.

8. Termin ważności decyzji: **29.12.2023 r.**
9. Odpowiedzialny za prace jest: Gmina Miasto Lębork
10. Inwestor obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku o wszystkich okolicznościach ujawnionych w toku prowadzenia prac, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytku i zakres prac.
Pozwolenie niniejsze nie zwalnia od obowiązku uzyskania pozwoleń wymaganych przez inne przepisy szczegółowe.

UZASADNIENIE

W dniu 01.03.2023 r. do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku wpłynął wniosek Gminy Miasto Lębork z dnia 23.02.2023 r. w sprawie wydania pozwolenia na usunięcie 1 szt. lipy drobnolistnej z terenu dz. nr 30/4 obr. 8 przy ul. Armii Krajowej w Lęborku, położonej w obrębie zabytkowego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr KL.IV/KZ/2/2/59 z dn. 30.06.1959 r. pod numerem rejestrowym zabytków województwa pomorskiego A – 106. W dn. 14.03.2023 r. inspektor WUOZ w Gdańsku Delegatura w Słupsku dokonał oględzin przedmiotowego drzewa, które rośnie w szpalerze na terenie zieleńca przy ul. Armii Krajowej w Lęborku. W wyniku oględzin potwierdzono pogarszający się stan zdrowotny lipy drobnolistnej ujętej we wniosku. W dniu oględzin drzewa, nie stwierdzono występowania gatunków chronionych ani gniazd ptaków. Stwierdzono występowanie owocników grzybów chorobotwórczych na pniu, wskazujących na postępowanie w tkance drewna procesów osłabiających mechaniczną siłę pnia, prowadzących do zamierania drzewa. Korona lipy jest przerzedzona i mniejsza objętościowo w porównaniu do pozostałych lip rosnących w szpalerze. Występuje ok. 15° odchylenie pnia od pionu w kierunku zieleńca. Biorąc pod uwagę sytuację w terenie oraz argumenty wnioskodawcy dotyczące zaobserwowania w ostatnich dwóch latach zmiany jakości ulistnienia i wcześniejszego jego zrzucania przez drzewo oraz zbyt dynamicznej pracy podczas silnych porywów wiatru, podjęto decyzję o wycince drzewa. Ze względu na wykazany pogarszający się stan fitosanitarny lipy drobnolistnej i osłabioną siłę mechaniczną pnia, istnieje duże prawdopodobieństwo złamania lub wywrotu, tym samym drzewo jest zagrożeniem dla zdrowia i życia ludzi korzystających z terenu zieleńca oraz sąsiednich budynków mieszkalnych i ruchu kołowego na ul. Armii Krajowej. W związku z zaistniałą sytuacją, dopuszcza się do usunięcia przedmiotowego drzewa. Prace określone w decyzji mają na celu wyeliminowanie zagrożenia wywrotu lub złomu drzewa tym samym niebezpieczeństwa dla zdrowia i życia osób korzystających z tego terenu. W związku z ustalonymi faktami, dopuszcza się do usunięcia 1 szt. lipy drobnolistnej z terenu dz. nr 30/4 w Lęborku przy spełnieniu warunków zawartych w punktach 1 – 10 warunków szczegółowych – zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt 10, 4 ustawy o ochronie przyrody, nie nalicza się opłat za wycinkę. Ze względu na to, że wycinana lipa drobnolistna jest elementem szpalery lipowego, wskazano w punkcie 5 warunków szczegółowych wykonanie nasadzenia zastępczego w miejscu wycinanego drzewa dla zachowania rytmu szpalery Działka, z której wnioskowane jest przeprowadzenie w/w czynności jest wpisana do rejestru zabytków, tym samym w oparciu o art. 7 pkt 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 83a ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody orzekam jak w sentencji.

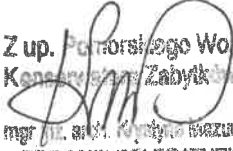
POWUCCZENIE

1. Od decyzji niniejszej przysługuje stronom odwołanie do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku, jako organu administracji publicznej, który wydał decyzję, składając oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 1 i 2 KPA), a ponadto podlega wykonaniu (art. 130 § 4 KPA).
2. W trakcie biegu czternastodniowego terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, jako organu administracji publicznej, który wydał decyzję, składając oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 1 i 2 KPA), a ponadto podlega wykonaniu (art. 130 § 4 KPA).

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW W GDAŃSKU
DELEGATURA W SŁUPSKU
ul. Jaracza 6, 76-200 Słupsk, tel/fax.: 59 842-64-34
www.ochronazabytkow.gda.pl, e-mail: slupsk@zabytki.mail.pl

3. Zgodnie z art. 47 ust. 1 Ustawy o Ochronie Zabytków, PWKZ może wznowić postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia, o którym mowa w art. 36 ust. 1, a następnie zmienić je lub cofnąć, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania badań, prac, robót lub innych działań określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku

4. W toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej zmianie swojego adresu, w tym adresu elektronicznego. W razie zaniedbania tego obowiązku, doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny (art. 41 § 1 i 2 KPA).

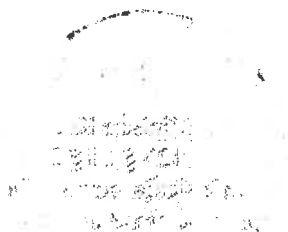
Z up. Pomorskiego Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków w Gdańsku

mgr inż. Krzysztof Mazurkiewicz-Palacz
DELEGATURA W SŁUPSKU

Załączniki:

- zał. 1 – lokalizacja drzewa do wycinki i nasadzenia zastępczego

Otrzymują:

1. Gmina Miasto Lębork
ul. Armii Krajowej 14
84-300 Lębork
2. a/a

Na podstawie art. 4, cz. III pkt. 44 kol. 4 ppkt. 6 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2142 z późniejszymi zmianami) niniejsza decyzja została zwolniona z opłaty skarbowej.

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTEKÓW W GDAŃSKU
DELEGATURA W SŁUPSKU
ul. Jaracza 6, 76-200 Słupsk, tel/fax.: 59 842-64-34
www.ochronazabytkow.gda.pl, e-mail: slupsk@zabytki.mail.pl